

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

26. avgust - 1. septembar 2017. godine

Bilten broj 35/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Hitnost koja traje godinu i po dana.....	3
Emocije na naslovnoj strani	3
Preko partije do posla i kod stranog investitora	4
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	6
Nepostupanje inspekcije.....	6
Odobrenje za dostavljanje informacija	6
Mediji	7
Policija držala Polovinu do gradonačelnikove prijave.....	7
Slučaj Hercegovačka: Zataškavanje “po zakonu”	8

Aktivnosti

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) je tokom prošle nedelje primilo 16 telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, a još 11 slučajeva otvorili smo na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, kroz poruke na našoj FB stranici ili na osnovu informacija pronađenih na internetu i u pres klipingu.

Na Fejsbuk stranici TS u protekloj nedelji objavili smo osam komentara u vezi sa antikorupcijskim temama, linkova i vesti. Na sajt smo postavili 11 tekstova i niz dokumenata, među kojima su i novi dokumenti u vezi sa deponijom u Vinči i u vezi sa javnom nabavkom usluge prigradskog prevoza u Beogradu – potez 500. Na Tvitiju, gde imamo više od 6.700 pratilaca, od [naših tvitova](#) najviše pažnje je izazvao onaj o izmenama Zakona o BIA.

U medijima je u protekloj nedelji objavljeno 39 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Hitnost koja traje godinu i po dana

31. avgust 2017.

U obrazloženju [predloga izmena i dopuna zakona](#) o Bezbednosno informativnoj agenciji, koji je Vlada uputila po hitnom postupku jedna od najzapaženijih promena odnosi se na način zapošljavanja. Za službenike u ovom državnom organu neće biti obavezan konkurs pri zapošljavanju.

Ova promena se obrazlaže time da se u sadašnjem tekstu Zakon o BIA poziva na primenu normi o zapošljavanju policajaca, da je donet novi Zakon o policiji, i da su njegova pravila postala neodgovarajuća za BIA, „uzimajući u obzir njenu sasvim specifičnu prirodu, kao posledicu zakonom utvrđenih zadataka, poslova i ovlašćenja“. Naime, Zakon o policiji predviđa kao pravilo sprovođenje konkursa pri zapošljavanju u MUP. Ako bi se verovalo na reč Vladi i BIA da je ova promena zaista neophodna, i da BIA ne treba da bude u obavezi da raspisuje konkurse za zapošljavanje, nameću se dva pitanja.

Prvo pitanje je kako je moguće da se krajem avgusta 2017. predlaže da se ovaj zakon doneše po hitnom postupku, „s obzirom da bi u protivnom bila dovedena u pitanje mogućnost Bezbednosno informativne agencije da delotvorno zaštiti ustavno uređenje i bezbednost Republike Srbije, a to bi moglo da ima štetne posledice po bezbednost građana i ostvarivanje i zaštitu njihovih sloboda i prava“, ako se zna da je Zakon o policiji, koji je stvorio „probleme“ donet još u januaru 2016?

I drugo, povezano pitanje, koje neumitno sledi jeste kako je BIA uspevala da ispuni svoje zakonske obaveze u proteklih 17 meseci, to jest od 6.2.2016, kada je Zakon o policiji (Službeni glasnik Republike Srbije broj 6/2016) počeo da se primenjuje, do danas.

U vezi sa drugim spornim pitanjima predložene izmene Zakona (tajnost podataka, bezbednosne provere i drugo), pročitajte [mišljenje Poverenika](#) za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Emocije na naslovnoj strani

30. avgust 2017.

"Blic" postavlja na naslovnu stranu kao glavnu vest, a drugi prenose, da je Karić (Bogoljub) navodno "ljut na Vučića", "jer mu nije dao "zeleno svetlo" da, mimo tendera i po ceni koju je sam odredio, kupi Poljoprivrednu korporaciju Beograd (PKB)."

Navodno je Karić ponudio 30 miliona evra za PKB koji prema procenama Vlade vredi 4,5 puta

više, oni su se "tim povodom" sastali u Predsedništvu, a od Vučića je, prema anonimnom izvoru, "dobio odgovor da će se sve rešiti po zakonu, na tenderu, a da će biti izabrana najpovoljnija ponuda". Karić potvrđuje da hoće da preuzme PKB, negira da je ljut na Vučića, a u [tekstu](#) nema Karićeve potvrde da li je uopšte bilo sastanka (ne vidi se ni da je to pitano).

Ako događaj nije u potpunosti izmišljen radi

NAJAVLJIVANJE DNEVNE NOVINE U SRBIJI
SREDA 30. AVGUST
35 dana
ED. 025430 9770354-92815

POMOĆ STIŽE SA SVIH STRANA

PREDSEDNIK VUČIĆ UDARIO RAMPU TAJKUNU

Karić nudi siću za PKB, država ne da

Karić ponudio 30 miliona evra. Kostić čak 120, ali to je manje od 45 miliona evra, na kojko je država procenila vrednost PKB-a. Vlasnik BK grupe imao nepriznat razgovor u Predsedništvu sa Vučićem

MIRE MIRKE VASILEVIĆ KINOVA

diskvalifikacije Karića, zarad promocije Vučića, najave prodaje PKB ispod procenjene vrednosti ili iz nekog desetog razloga, šta bi u njemu bilo značajno za vladavinu prava u Srbiji? Navodni odgovor predsednika Srbije zainteresovanom kupcu državne imovine bi bio na dobrom tragu, ali bi morao biti potpuniji. Ne samo da predsednik, kao i bilo koji javni funkcioner ne treba da pomaže da se državna imovina prodaje na nezakonit način, već u normalnom toku stvari, šef države tako nešto ne bi ni mogao da uradi, sve i da hoće. Naime, predsednik države uopšte nije nadležan da raspisuje tender, potpisuje ugovor o prodaji imovine preduzeća u

vlasništvu države i grada, da kontroliše taj proces, niti bilo šta slično.

S druge strane, i Karić i čitaoci ove vesti bi lako mogli pomisliti da aktuelni predsednik Republike, zbog svoje političke snage, ipak može da utiče na donošenje odluka o prodaji PKB i da samo od njegove volje zavisi hoće li to učiniti ili ne. Zbog toga bi u ovom slučaju bilo primereno da iz predsedništva stigne ili demanti da je do sastanka uopšte došlo ili potpuna informacija o predmetu i toku razgovora.

Preko partije do posla i kod stranog investitora

29. avgust 2017.

O partijskom zapošljavanju u javnom sektoru se mnogo govori, što nije dovelo do rešavanja problema. Međutim, u Srbiji je aktuelan i drugi problem – partijsko zapošljavanje u privatnom sektoru, ili makar u onom delu privatnog sektora koji se dobri delom finansira iz budžeta. Informacije o tome dolaze iz izjava jednog aktuelnog lidera vladajuće koalicije i jednog bivšeg visokog funkcionera vladajuće

RAZGOVOR: Momir Stojanović, bivši poslanik Srpske napredne stranke i nekadašnji direktor Vojnobezbednosne agencije, govori za Danas

Srbija je privatna država, SNS najmoćnije preduzeće

■ Stranim investitorima se dostavljaju spiskovi građana koje treba zapošljati, a koji prave lokalni odbori naprednika ■ Javni funkcioneri koji je predložila SNS svakog mjeseca izdvajaju za stranku 10 odsto od plate

■ Problem Interpolove potomice zbog navodnih ratnih zločina neće se rešiti do kraja mog života, a možda ču po njiju biti utahšen

Beograd – Sve naše institucije su do mera da je Srbija postala privredni i politički slavni grad. Danas Momir Stojanović, bivši poslanik Srpske napredne stranke i bivši predsednik skupštine Odbora za kontrolu službi i besplatan nekretninski direktor Vojnobezbednosne agencije i aktuelni odbornik Grupe građana „Iskreno za Srbiju“ skupštine SNS, kaže da je Srbija postala privredni i politički slavni grad.

■ Da li biste potkratili ostvareli u klijentne probleme današnje Srbije?

– Naravno. Osnovni kriterijum i

za zapošljavanje, i za razvojne inicijative,

je da se radnik može činiti u

nekoliko vladajućih stranica, pre svega

SNS. Od 2012. godine članovi SNS-a

se sistematski zapošljavaju ne samo u

...

Z. M.
Nestorek na strani 2

stranke.

Nekadašnji poslanik SNS Momir Stojanović izjavio je za list "Danas" da je "osnovni 'kriterijum' i za zaposlenje, i za napredovanje, i za dolazak na funkciju članstvo u nekoj vladajućoj stranci, pre svega SNS. Od 2012. godine članovi SNS-a se sistematski zapošljavaju ne samo u administraciji i po javnim preduzećima, već i u stranim firmama koje dolaze u Srbiju. Na nivou lokalnih odbora SNS-a prave se liste 'zaslužnih ljudi' za stranku, dostavljaju se direktoru Nacionalne službe za zapošljavanje, a potom se menadžmentu strane kompanije diskretno sugeriše da te ljudi zaposli".

A samo dan ranije, nakon što se pojavio [snimak](#) kako deli po 2.000, 3.000 dinara i obećava zaposlenje za sina penzionerke koju je primio u svojstvu predsednika Skupštine grada, Dragan Marković Palma je pojasnio da nije nameravao da krši pravila i zapošljava u javnom sektoru: "Andrea konfekcioni traži 50 radnika sada. mi pošaljemo 200. Neka oni odluče, rade test, ko je sposoban i ko se sposobi da radi za tom mašinom on radi. Ne naređujem ja direktoru ovog primi, ovog nemoj".

Andrea konfekcioni je, inače, firma koja je u Jagodini otvorila proizvodni pogon uz subvenciju dobijeno od države. Transparentnost Srbija nedavno je objavila [obimnu analizu](#) sistema subvencija koje država daje stranim investitorima.

Na tu temu govorio je i saradnik TS Zlatko Minić u gostovanju u emisiji "Dan uživo" N1 televizije.

"Ljudi doživljavaju da im je partija omogućila posao. Ogranak broj penzionera misli da ne bi dobili penziju da nema predsednika Vučića, jer je Krkobabić u kampanji rekao da neće biti penzija ako SNS ne pobedi na izborima. Na tome se održava model lokalne vlasti. Ne treba vam mnogo novca da održite taj sistem", objašnjava Minić.

Ističe i da grad Jagodina dobija sredstva iz budžetske rezerve, zbog nedostatka novca, a Dragan Marković Palma istovremeno u tom gradu "gradi švedsku državu".

Građani su, kako kaže, nesvesni da će se ti resursi u jednom trenutku istopiti.

"Ne može grad da opstaje na novcu iz budžetske rezerve ili da ima nepoznate donatore. Zašto ti ljudi daju donacije - posotji sumnja da rade to zato što imaju korist sa druge strane. Taj posao, i ti pokloni, i ta socijalna pomoć, to će se iscrpeti i svi će ostati na goloj ledini. Ti investitori neće ostati večno, javni sektor će da bankrotira, neće biti transfera", upozorava Minić.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Sportski sukob interesa

Antikorupcijsko savetovalište je otvorilo slučaj u vezi sa pitanjima građani o sukobu interesa: da li je zamenik predsednika opštine i član opštinskog veća može istovremeno da bude i potpredsednik opštinskog fudbalskog saveza (koji je zapravo granski savez), a čiji se članovi (fudbalski klubovi) finansiraju kroz konkurse iz budžeta iste te opštine, gde visinu i dinamiku prenosa sredstava donosi opštinsko veće. U ovom slučaju je interesantno da se sporni funkcijer nalazi u nekoliko uloga koje se „kose”, te je jasno da može da postoji veliki uticaj na raspodelu sredstava za koja sportski klubovi konkurišu. Sa drugog aspekta, koji se tiče više etike u sportu i takmičenjima, u ovom slučaju, donosi direktnе odluke i može da „pojačava” određene fudbalske klupove.

Eliminacija

Stiglo nam je i pitanje u vezi sa postupkom javne nabavke male vrednosti naručioca iz Valjeva. Ponuđač u postupku, u ovom slučaju sa evidentno najpovoljnijom ponudom, eliminisan je iz gotovo banalnog razloga, za koji ne postoji dovoljno jasno obrazloženje. Naime, ponuđač je na dodatno pitanje naručioca (pitanje je upućeno putem telefona, što svakako nije dozvoljen način komunikacije, koje kasnije nije ponovio na identičan način pisanim putem), odgovorio da je napravio određeni previd, nešto što se zapravo naziva računska greška. Nejasnoću je obrazložio tako da je naručilac iskoristio kasniji pisani odgovor i ponudu „izbacio” iz daljeg postupka kao neuporedivu. U smislu tehničkih zahteva iz konkursne dokumentacije, greška ni ne postoji. U pitanju je situacija koja ni na koji način nije uticala na ukupnu vrednost ponude niti ispravnost ponude, te nam za sada nije jasno kako je naručilac došao do ovakvog zaključka. Podnositelj prijave sumnja da je u pitanju namera da se konkurentu dodeli ugovor. TS će nastaviti da prati postupak, kao i da se u određenom momentu uključi kroz zahteve za pristup informacijama.

Mediji

Policija držala Polovinu do gradonačelnikove prijave

Danas, K. Živanović, V. Jeremić, 31. avgust 2017.

Krivična prijava koju je gradonačelnik Subotice Bogdan Laban podneo protiv pretučenog profesora Vladimira Polovine najverovatnije je napisana i predata u vreme dok je Polovina sedeо u policiji, čekajući nekog da da iskaz i prijavi nasilje.

Naime, Polovina je oko pola devet u subotu uveče došao u policijsku stanicu broj jedan da prijavi napad, da bi ga dva i po sata zadržavali i tek oko 11 časova prebacili u glavnu zgradu Policijske uprave u Subotici, gde ga je čekala krivična prijava za ugrožavanje sigurnosti. On je tada od žrtve dobio status osumnjičenog i zadržan je u policiji sve do ponedeljka ujutru.

- Po mojoj proceni on je zadržavan dok Laban nije otkucao prijavu, između devet i 11 časova uveče. Tek kada je Polovina iz policijske stanice prebaćen u glavnu zgradu PU, uručena nam je prijava za koju nismo ni znali da postoji - kaže za Danas Polovinin advokat Dušan Kliska. U prilog ovoj tvrdnji govori i činjenica da je pre političke karijere Laban bio dugogodišnji službenik Policijske uprave u Subotici. Saopštenje SNS-a u kojem se navodi da je gradonačelnik Subotice bio isprovociran i neprimereno reagovao "jer su ga terali da krade", naš sagovornik ocenjuje kao "potpunu izmišljotinu".

- Kako možete nekog naterati da krade? Zašto nisu pojasnili to svoje saopštenje - pita Kliska.

Povod za napad na Polovinu bilo je navodno lepljenje plakata na kojima je pisalo "Bogdane, Bog je ljut". Kako nezvanično saznajemo, pravi razlozi zbog kojih su se dvojica članova SNS sukobila je suprotno stanovište o atraktivnom zemljištu na teritoriji grada, čija trenutna namena je za poljoprivredu. Polovina je navodno zastupao interes jednog biznismena, koji je želeo to zemljište da kupi zarad izgradnje komercijalnog objekta, ali je prethodno trebalo preimenovati njegovu namenu iz poljoprivredne u građevinsku, sa čime se Laban nije složio. U Subotici takođe smatraju da između gradonačelnika i Vladimira Polovine postoji netrpeljivost zbog obostrane težnje ka većim uticajem u stranci i gradu.

Dušan Kliska negira da je Polovina zastupao bilo čije ekonomski interes, već kao povod za napad vidi Labanov strah od uticaja i ambicija mlađeg stranačkog kolege.

Društvo

Policija držala Polovinu do gradonačelnikove prijave

Razrijeđena prijava koju je gradonačelnik Subotice Bogdan Laban podneo protiv pretučenog profesora Vladimira Polovine najverovatnije je napisana i predata u vreme dok je Polovina sedeо u policiji, čekajući nekog da da iskaz i prijavi nasilje.

10 | Pile, K. Živanović, V. Jeremić | Beograd, Subotica | 31. avgust 2017. 09:20

Bogdan Laban, gradonačelnik Subotice Foto: subotica.rs

Naime, Polovina je oko pola devet u subotu uveče došao u policijsku stanicu broj jedan da prijavi napad, da bi ga dva i po sata zadržavali i tek oko 11 časova prebaćuti u glavnu zgradu Policijske uprave u Subotici, gde ga je čekala krivična prijava za ugrožavanje sigurnosti. On je tada od žrtve dobio status osumnjičenog i zadržan je u policiji sve do ponedeljka ujutru.

najčitanije

- 30 | Tuđa funkcionerica SNS zbog plakata
- 1 | Šta krivelju preplaća ulabrani i široki?
- 4 | Marinović: Jedino ministarstvo može da objasni odatle evoluciјi viških
- 2 | Ne dočekimo Beograd! Ne trebaju samo slavonci i srpsanici, već aktivisti!
- 6 | Alge preplaćaju platu
- 6 | Državni Erasmus pokrenula da ispadne "kul"
- 5 | Naučnica jedva otvorila vratice u novom domu
- 6 | Stanković: Vratiti se u Pećku potpuno
- 10 | Zahvalnica Bratislava Gaćiću
- 1 | Premijer Milivoje Gašić

Danas na Twitteru

- Danevi i Danas @DaneviDanas
Nakon ratova iz devadesetih na području bivše Jugoslavije
<http://www.danas.rs..>
- Danevi i Danas @DaneviDanas
Vlada neće uključiti zeleni zagoni bez posebne pravne ugovore o administrativne sporove za investitorima
<http://www.danas.rs..>
- Danevi i Danas @DaneviDanas
Da li će promena Ustava učiniti pravdu dostupnom za socijalno ugrožene gradiće
<http://www.danas.rs..>

- Polovina je rođeni Subotičanin i moguće je da je želeo da se vrati u rodni grad, gde bi nastavio akademsku i političku karijeru. Laban je očigledno uplašen, ko zna od čega još, čim uvek ide sa telohraniteljima - naglašava Kliska. On dodaje da gradonačelniku ovo nije prvi put da se sukobljava sa političkim neistomišljenicima i da su mu prethodne žrtve bili radikali.

- Krivična prijava protiv Labana po tužbi radikala za nasilničko ponašanje od pre više od godinu dana još uvek stoji u fioci. Da je taj slučaj procesuiran, do poslednjeg incidenta ne bi ni došlo. Očigledno je da postoji neka sprega između pravosuđa i policije - zaključuje Kliska, dodajući da mu još uvek nije uručen lekarski nalaz njegovog klijenta, koji mu je policija oduzela nakon lekarskog pregleda.

Incident u Subotici, prema rečima advokata i bivšeg koministra policije Boža Prelevića, nije prvi put da se funkcioničari SNS-a ponašaju kao da za njih zakoni ne važe. - Ne samo što se funkcioničari vladajuće stranke ponašaju kao da su iznad vladavine prava, već i institucije primoravaju da prikrivaju njihove postupke. Nasilje obeležava ovu vlast, a bojim se da će ono tek eskalirati. Što su ugroženiji, naprednjaci će biti nasilniji - kaže Prelević.

Podsetimo, gradonačelnik Subotice i funkcioničar SNS-a Bogdan Laban u subotu uveče je vređao i pretio svom partijskom kolegi i asistentu Građevinskog fakulteta u Beogradu Vladimiru Polovini. Prema tvrdnjama porodice Vladimira Polovine, njega je i pretuklo obezbeđenje gradonačelnika Subotice. Nakon što je u javnost dospeo audio-snimanak na kojem mogu da se čuju brutalne pretnje koje je Polovini uputio gradonačelnik Subotice, Laban je negirao da je bilo tuče, već samo verbalnih uvreda, zbog čega se izvinio građanima. Obojica su podneli krivične prijave, s tim što je Polovinin advokat podneo prijavu i protiv subotičke policije, zbog nečovečnog postupanja prema njegovom klijentu.

Incident je izazvao oštru reakciju javnosti. Predstavnici opozicije su pozvali nadležne državne organe da sproveđu istragu, a zatražili su i Labanovu smenu. Saša Janković, lider Pokreta slobodnih građana, na konferenciji za medije u Subotici izjavio je da je "Laban prava slika vlasti u Subotici i vlasti u Srbiji". Nova stranka je saopštila da Laban mora da snosi političku i krivičnu odgovornost, dok su od nadležnih policijskih i pravosudnih organa dobili naredbu da postupe profesionalno i slučaj rasvetle. Istragu i smenu u otvorenom pismu je zatražila i funkcioničarka Demokratske stranke Aleksandra Jerkov.

Srpska napredna stranka se ogradi od Labanovih reči, tvrdnjom da su "nedolične i predstavljaju njegov lični čin", ali i dodala da je njegova reakcija prouzrokovana time što su "ga primorali da kradu isti oni koje danas štiti lider PSG-a Saša Janković i DS".

Slučaj Hercegovačka: Zataškavanje "po zakonu"

Insajder, 26. avgust 2017.

Prema istraživanju Insajdera, slučaj rušenja u Hercegovačkoj u aprilu prošle godine trebalo je odmah da preuzme Osnovno javno tužilaštvo, a ne Više tužilaštvo u Beogradu. Naime, sva moguća krivična dela počinjena te noći, po zakonu, spadaju u nadležnost Osnovnog tužilaštva. Činjenica da je 15 meseci izgubljeno jer je predmet prvo dodeljen Višem tužilaštvu može samo da se tumači kao namerno odugovlaženje.

Oštećenje tuđe imovine, protivpravno lišavanje slobode, nedozvoljeno držanje oružja, nasilničko ponašanje, teška krađa, udruživanje radi vršenja krivičnog dela – ovo su moguća krivična dela počinjenja u Hercegovačkoj u noći rušenja, pokazalo je [istraživanje Insajdera objavljeno već mesec dana nakon rušenja.](#)

Za sva ova dela je zaprećena kazna zatvora do pet godina ili najviše do osam godina. Prema jasno utvrđenim nadležnostima, osnovna tužilaštva su nadležna za sva dela za koja je zaprećena kazna do 10 godina, a viša tužilaštva za slučajeve gde je zaprećena kazna veća od deset godina.

Zbog svega ovoga se postavlja pitanje zašto je uopšte predmet dodeljen Višem tužilaštvu, kojem je trebalo čak 15 meseci da se proglaši nенадлеžним.

Inače, na čelu Višeg tužilaštva u Beogradu, koje je do nedavno radilo na slučaju Hercegovačja, od januara 2015. godine nalazi se Nataša Krivokapić.

Namerno gubljenje vremena

Činjenica da je posle 15 meseci Više tužilaštvo odlučilo samo da prebaci predmet na Osnovno tužilaštvo, iako je od samog početka postupak trebalo da vodi Osnovno, znači između ostalog da se sada radi dupli posao.

Primera radi, Osnovno tužilaštvo je u avgustu ove godine saopštilo da je od Sektora unutrašnje kontrole MUP-a tražilo da utvrdi „činjenice koje se odnose na postupanje policijskih službenika“ u noći rušenja.

Isti ovaj zahtev MUP-u je još u maju prošle godine uputilo Više javno tužilaštvo. [Iz izjave tužiteljke Krivokapić u junu ove godine moglo se zaključiti da je MUP dostavio Višem tužilaštvu sve što je traženo.](#)

"Obrađivač u ovom slučaju je počeo da radi pre dva dana i to najverovatnije neće potrajati duže od deset dana. Mada može da bude i duže jer nemamo dovoljno zamenika tužilaca", izjavila je tužiteljka Krivokapić 20. Juna ove godine.

Međutim, Prvo osnovno tužilaštvo u Beogradu je nakon što je primilo predmet od Višeg tužilaštva, u avgustu ove godine saopštilo da je i samo tražilo izveštaj Sektora unutrašnje kontrole MUP-a.

Sve ovo može da ukazuje na kupovinu dodatnog vremena kako bi se ceo slučaj zaboravio.

